

Böndör Pál

Halálhír: A két Tandori, vagyis a végletek

*Második világháború
utáni népes
nemzedék voltunk;
vagy ötvenünket,
ártatlan, de feszült elsősöket
gyömöszöltek be
a Pap Pál utcai
kissé romos
általános iskola
padjaiba.*

*Az első félévben
megtanultuk a betűket,
összekötni őket,
vagyis olvasni
a második félévre
maradt megtanulnunk.
Már akinek.*

*A második félév ugyanis
úgy kezdődött,
hogy a tanító nénink
közölte velünk,
megfogyatkoztunk sajnós,
Tandori Ilona
sajnos elhunyt
a téli szünetben.*

*Tudtam már akkor,
hogy az emberek
meghalnak,
az öregek, a súlyos betegek,
de hogy közülünk,
elsős diákok közül is
meghalhat valaki,
az letaglózott.*

Arra gondoltam
már akkor is,
gyerekfejjel,
és azóta is sokszor,
hogy szegény Ilona
nem tanulhatott
meg olvasni,
úgy hunyt el.

Sűrűn jutott
az eszembe,
szegénykém,
mikor valami
komoly bajba keveredtem,
hogy milyen
szerencsés fickó
vagyok én mégiscsak,
mennyi mindent
megéltem azóta,
és mennyi mindent
olvastam!

Tandori Dezsőt
például, rögtön első megjelenésekor.
A Töredék Hamletnek
egyik legnagyobb olvasmány-
élményem volt.
A „sárga könyv”
jelentőségével
azonnal tisztában voltam,
de nem lelkesedtem érte,
annál inkább a Mennyezet és a padlóért.

Harmincéves koromban
négy hónapot a kórházban
töltöttem, nem tudtam járni.
Hetente változott az orvosok véleménye,
mútik a gerincem, vagy mégsem.
Tandori segített itt is,
lefordította csak nekem
Musil nagyszerű regényét,
hogy kibírjam
a végtelen kórházi napokat.

*Aztán jöttek a verebek,
a medvék, a regények.
A lóversenyek, bevallom,
nem nagyon érdekeltek.*

*Az élet igazságtalan,
az egyik Tandorinak semmi,
a másiknak minden.
De mindketten
megosztották velem
amijük volt:
a semmit,
illetve a mindent.
Ettől vagyok gazdag,*

Temerin, 2019. február 13-án